

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 1412/2022
16.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш, Татјане Матковић Стефановић, Јасмине Стаменковић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца ВЕОТЕЛNET-ISP ДОО Београд, Булевар Војводе Мишића број 37, чији је пуномоћник Синиша Чолевић, адвокат у ..., против туженог ЈП ЕПС Београд, Балканска 13, чији је пуномоћник Сабахудин Џ Тахировић, адвокат у ..., ради исплате 7.248.500,00 динара, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 8Пж 3060/21 од 14.04.2022. године, у седници одржаној дана 16.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ посебна ревизија туженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда 8Пж 3060/21 од 14.04.2022. године.

УСВАЈА СЕ ревизија, **ПРЕИНАЧУЈУ СЕ** пресуда Привредног апелационог суда 8Пж 3060/21 од 14.04.2022. године и пресуда Привредног суда у Београду 1П 4814/2020 од 11.02.2021. године у II и IV ставу изреке, тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев да се тужени ЈП ЕПС Београд обавезе да плати тужиоцу ВЕОТЕЛNET-ISP ДОО Београд износ од 7.247.500,00 динара са законском затезном каматом и то на износ од 289.900,00 динара почев од 01.08.2018. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.09.2018. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.10.2018. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.11.2018. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.12.2018. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.01.2019. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.02.2019. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 03.03.2019. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.04.2019. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 08.04.2019. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.06.2019. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.07.2019. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.08.2019. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.09.2019. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 24.07.2020. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 08.10.2019. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 24.07.2020. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.01.2020. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.02.2020. године до

исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 08.02.2020. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 24.07.2020. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 08.04.2020. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.06.2020. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.07.2020. године до исплате и на износ од 289.900,00 динара почев од 24.07.2020. године до исплате, као и износ од 20.000,00 динара на име накнаде за кашњење у испуњавању новчане обавезе и обавезује се тужилац ВЕОТЕЛNET-ISP ДОО Београд да туженом ЈП ЕПС Београд накнади трошкове парничног поступка у износу од 398.866,00 динара у року од 8 дана.

Образложење

Привредни суд у Београду је донео пресуду 1П 4814/2020 дана 11.02.2021. године којом је у I ставу изреке укинуо решење о извршењу Привредног суда у Београду 4Иив 3321/2020 од 29.07.2020. године у целини; у II ставу изреке обавезао туженог ЈП ЕПС Београд да плати тужиоцу ВЕОТЕЛNET-ISP ДОО Београд износ од 7.247.500,00 динара, са законском затезном каматом на износ од 289.900,00 динара почев од 01.08.2018. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.09.2018. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.10.2018. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.11.2018. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.12.2018. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.01.2019. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.02.2019. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 03.03.2019. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.04.2019. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 08.04.2019. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.06.2019. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.07.2019. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.08.2019. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.09.2019. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 24.07.2020. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 08.10.2019. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 24.07.2020. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.01.2020. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.02.2020. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 08.02.2020. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 24.07.2020. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 08.04.2020. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.06.2020. године до исплате, на износ од 289.900,00 динара почев од 01.07.2020. године до исплате и на износ од 289.900,00 динара почев од 24.07.2020. године до исплате, као и износ од 20.000,00 динара на име накнаде за кашњење у испуњавању новчане обавезе; у III ставу изреке одбио захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу исплати законску затезну камату како је одређено у том ставу изреке и у IV ставу изреке обавезао туженог да тужиоцу на име трошкова поступка плати износ од 103.858,00 динара.

Привредни апелациони суд је донео пресуду 8Пж 3060/21 дана 14.04.2022. године којом је одбио жалбу туженог као неосновану и потврдио пресуду Привредног суда у Београду П 4814/2020 од 11.02.2021. године у ставу II и IV изреке и одбио захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против наведене другостепене пресуде је тужени изјавио благовремену посебну ревизију, позивом на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку, којом пресуду побија због погрешне примене материјалног права. Тужени истиче потребу да се размотре правна питања у интересу равноправности грађана и потребу за уједначавањем судске праксе.

Врховни касациони суд је испитао разлоге ревизије у смислу одредбе члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/2011 ... 18/202) и одлучио да дозволи посебну ревизију, ради уједначавања судске праксе.

Стога је решено као у првом ставу изреке, по одредби члана 404. став 2. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду по одредби члана 408. Закона о парничном поступку и закључио да је ревизија туженог основана.

Побијана пресуда је донета без битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Побијана пресуда је донета погрешном применом материјалног права, на основу које је усвојен тужбени захтев.

Према чињеничном стању на коме су засноване нижестепене пресуде, тужилац и тужени су били у уговорном односу по основу Уговора о пружању услуга интернет сервиса од 06.06.2016. године који је закључен по спроведеном поступку јавне набавке, којим уговором се тужилац обавезао да пружа услуге интернет сервиса, а тужени да за то плаћа цену у износу од 2.899.000,00 динара. Тужилац, као пружалац услуга се обавезао да омогући туженом, као кориснику услуге, коришћења услуга интернет сервиса у складу са одредбама уговора. Уговор је трајао у уговореном року од 08.06.2016. године до 08.06.2017. године. Тужени је тужиоцу платио уговорени износ од 2.899.000,00 динара са обрачунатим ПДВ-ом. Међутим, и након истека уговора тужилац је наставио да пружа туженом услуге интернет сервиса, те тужбеним захтевом тражи накнаду за услуге пружене за период од 01.06.2018. године до 30.06.2020. године, за које је цену фактурисао предметним рачунима. Тужени по рачунима није плаћао, већ је рачуне враћао тужиоцу, уз захтеве за корекцију рачуна раду усклађивања са одредбама Закона о порезу на додату вредност, а и са знаком да је истекао рок који је био закључен уговор и да не постоји основ за издавање рачуна.

Закључак је нижестепених судова да је тужени у обавези да тужиоцу плати утужени износ будући да је користио тужичеве услуге и након престанка важења закљученог уговора између странака, односно у периоду од 01.06.2018. године до 30.06.2020. године, а да је обавеза заснована на одредби члана 262. Закона о облигационим односима. Основ обавезивања туженог да плати утужени износ налазе у коришћењу услуга интернет сервиса тужиоца, од стране туженог. Наводе туженог да је враћао предметне рачуне тужиоцу и да није могао да спречи доток интернет сигнала тужиоца, другостепени суд сматра неоснованим, зато што је тужени неспорно

користио пружену услугу од стране тужиоца у утуженом периоду и није пружио доказ да се обраћао тужиоцу са захтевом за прекид сарадње, односно да не жели више да користи интернет услуге тужиоца. По ставу другостепеног суда, није од значаја ни то што је у дописима којима је враћао рачуне, тужени истакао и да не постоји основ за издавање рачуне, све код утврђења да тужени јесте користио услуге тужиоца након истека уговора. Са друге стране, на приговор туженог да рачуни нису издати у складу са чланом 4. уговора, јер овлашћено лице туженог није потврдило извршене услуге, такође сматра ирелевантним, с обзиром да је таква обавеза постојала само по одредбама уговора који је престао да производи правно дејство истеком важења 08.06.2017. године. Посебно, првостепени суд је образложио да је активним коришћењем услуга интернет сервиса тужиоца у непрекидном континуираном трајању од 3 године по истеку уговора, тужени својим понашањем и посредним поступцима који нису изричита изјава воље, конклюдентним радњама, испољио одређену правно релевантну вољу, чиме између странака закључен нови уговор о пружању услуга интернета.

Врховни касациони суд налази да су разлози нижестепених судова погрешни и немају утемељење у правилној примени материјалног права.

Према одредби члана 262. став 1. Закона о облигационим односима, поверилац у обавезном односу је овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан испунити савесно и у свему како она гласи. Према схватању првостепеног суда обавеза туженог се заснива на новом уговору о пружању услуга интернета, по истеку уговора који је престао 08.06.2017. године, закљученом конклюдентним радњама туженог, конкретно коришћењем услуга интернет сервиса тужиоца. Међутим, самим коришћењем услуга тужиоца од стране туженог није закључен нови уговор, па ни са садржином како је било уговорено писменим уговором постигнутим у поступку јавне набавке 06.06.2016. године. Према одредби члана 42. став 1. Закона о облигационим односима, ћутање понуђеног не значи прихватање понуде. У конкретном случају, чак није ни утврђено да је тужилац туженом понудио да продуже уговорни однос након истека уговореног рока по уговору од 06.06.2016. године. Тужилац је, према утврђењу првостепеног суда наставио да обезбеђује услугу интернет сервиса туженом, а судови сматрају ирелевантним да је тужени тужиоцу враћао предметне рачуне и да није могао да спречи доток интернет сигнала тужиоца зато тужени није пружио доказе да се обраћао тужиоцу са захтевом за прекид сарадње, односно да не жели више да користи интернет услуге тужиоца. Међутим, на однос уговорних страна не може се применити одредба члана 42. став 3. Закона о облигационим односима да, кад понуђени стоји у сталној пословној вези са понудиоцем у погледу одређене робе, се сматра да је прихватио понуду која се односи на такву робу, ако је није одмах или у остављеном року одбио. Ово из више разлога. Као прво, парничне странке нису биле у сталној пословној вези у погледу пружања услуга тужиоца, већ су биле у уговорном односу по једном уговору закљученом на одређени рок у поступку јавне набавке. Код таквог, посебног режима закључивања уговора, не може се прихватити да се уговорни однос прећутно мења, или установљава. Друго, тужени јесте саопштио тужиоцу да рачуни које му испоставља немају основу у закљученом уговору и да не постоји основ за издавање рачуна. Тужени ниједан рачун тужиоцу није исплатио након истека уговора. То је довољан и поуздан начин да се сматра да је тужени одбио да од тужиоца прима услуге.

На истом становишту је и правноснажно одбијен тужбени захтев тужиоца за претходни период, од истека рока на који је био закључен уговор, па до овде спорног периода, 01.08.2018. године. О том захтеву је правноснажно пресуђено пресудом Привредног апелационог суда Пж 3980/20 од 17.03.2021. године, на коју се основано ревидент позива образлажући потребу за уједначавањем судске праксе. У том спору је расправљен однос између парничних странака настао по престанку важења уговора од 06.06.2016. године па до 01.08.2018. године и не може у овој парници бити на другачији начин расправљен на основу истих чињеница.

Како нема основа облигационом односу између тужиоца и туженог по коме би тужени био у обавези да тужиоцу плаћа фактурисане износе на име цене за услуге интернет сервиса, преиначена је другостепена пресуда и првостепена пресуда у усвајајућем делу, којом је правноснажно обавезан тужени да тужиоцу плати износе по спорним фактурама са законском затезном каматом, јер је тужбени захтев неоснован.

Одлука је донета на основу одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку.

Обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове целог поступка, применом одредбе члана 165. став 2., члана 163. став 1. и 2., члана 153. и 154. Закона о парничном поступку, одредаба Закона о судским таксама и важеће Адвокатске тарифе, у износу од по 42.358,00 динара за таксу за приговор против решења о извршењу на основу веродостојне исправе и таксе за одлуку по приговору, по 127.075,00 динара на име таксе за жалбу и таксе за одлуку по жалби и за састав ревизије 60.000,00 динара, укупно 398.866,00 динара, на основу одређеног захтева туженог, док није досудио туженом накнаду трошкова за таксу за ревизију, јер тај захтев тужени није одредио по висини.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић